

ЕКЗД-ЕНОЗД

Съвместно становище 01/2023 г.

относно предложението за

Регламент на Европейския

парламент и на Съвета за

определяне на допълнителни

процедурни правила

във връзка с прилагането на

Регламент (ЕС) 2016/679

Прието на 19 септември 2023 г.

Кратко изложение

През април 2022 г. Европейският комитет по защита на данните (ЕКЗД) прие изявление, в което изрази трайния си ангажимент за тясно трансгранично сътрудничество. Въпреки че ЕКЗД предприе важни стъпки, за да се насърчи сътрудничеството и бързото правоприлагане, някои пречки изискват правна хармонизация. За тази цел Комитетът определи списък с процедурни аспекти, които биха могли да бъдат допълнително хармонизирани („пожелателен списък на ЕКЗД“), който беше изпратен на Европейската комисия на 10 октомври 2022 г. В него се разглеждат, наред с другото, статутът и правата на страните в административните процедури, процесуалните срокове, изискванията за допустимост или отхвърляне на жалби, разследващите правомощия на надзорните органи (НО) и практическото прилагане на процедурата за сътрудничество. На 4 юли 2023 г. Европейската комисия публикува предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на допълнителни процедурни правила във връзка с прилагането на Регламент (ЕС) 2016/679 („предложението“) и проведе официална консултация с ЕКЗД и ЕНОЗД в съответствие с член 42, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1725.

ЕНОЗД и ЕНОЗД приветстват факта, че предложението има за цел да насърчи ефективното прилагане на правилата за защита на данните и следователно възнамерява да приложи много от предложенията, съдържащи се в „пожелателния списък на ЕНОЗД“. Предложението има за цел да допълни Регламент (ЕС) 2016/679 („ОРЗД“), като уточни процедурните правила, рационализира механизмите за сътрудничество и разрешаване на спорове и хармонизира процесуалните права на страните, които са обект на разследване, и на жалбоподателите по трансгранични случаи. **Като се вземат предвид препоръките, отправени от ЕКЗД и ЕНОЗД в настоящото съвместно становище, навременното приемане на този бъдещ регламент, е от първостепенно значение за по-нататъшното подобряване на ефикасното и съгласувано прилагане на ОРЗД.**

Като цяло ЕКЗД и ЕНОЗД биха искали да изтъкнат, че ефективното прилагане на ОРЗД, включително чрез прилагането на бъдещия регламент, с който се въвеждат нови процедурни стъпки, които вероятно ще увеличат настоящото работно натоварване на НО, ще изисква както националните НО, така и ЕКЗД да разполагат с достатъчно ресурси.

Допустимост и предварителна проверка на жалбите

С член 16 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се позволява на съзаконодателите да разглеждат широк кръг от въпроси поради хоризонталния и общ характер на тази разпоредба. Следователно, това може да включва **хармонизиране на информацията, която трябва да бъде предоставена от жалбоподателя, което е желаният резултат.** Това ще улесни разглеждането на жалби от страна на НО. Въпреки това някои изисквания (а именно доказване на самоличност, подпис и телефонен номер) създават ненужни пречки за жалбоподателите и следва да се премахнат от формуляра за жалба, приложен към предложението, или да не са задължителни. Освен това е възможно жалбите да подлежат на различни изисквания за предоставяне на информация, за да може жалбата да бъде счнета за допустима в зависимост от това дали разглежданият случай се отнася до трансгранично обработване или не.

Въпреки че в предложението се предвижда, че пълнотата на информацията, посочена във формуляра, е изискване за допустимост на жалбата, **ЕКЗД и ЕНОЗД настоятелно призовават съзаконодателите да разширят обхвата и да предвидят изчерпателно хармонизиране на изискванията за допустимост, което би предотвратило противоречащи си национални изисквания.** Освен това ЕКЗД и ЕНОЗД приветстват

предоставянето на срок за определяне на пълнотата и допустимостта на жалбата и препоръчват да се включи възможност за удължаване на срока.

В съвместното становище се призовава също така в Регламента да се изяснят съществуващите **договорености относно „предварителната проверка“**, като се предостави ясно правно основание на надзорните органи за извършване на действия по разследване, за да се стигне до предварително заключение относно трансграничния характер на обработването, местния характер на случая и компетентността на надзорните органи.

Процедура за сътрудничество и постигане на консенсус

Що се отнася до механизма за сътрудничество, се приветства подходът, заложен в предложението за засилване на процеса на постигане на консенсус, както по отношение на обхвата, така и на резултата от разследването. Новите формални процедурни стъпки, например „резюме на ключови въпроси“, които водещият надзорен орган („ВНО“) да сподели на ранен етап със засегнатите надзорни органи („ЗНО“), имат потенциала да доведат до по-ефикасно и засилено сътрудничество. Въпреки това, тъй като тези стъпки са приложими за всички случаи по член 60 от ОРЗД, включително за огромното мнозинство от несложни и непротиворечиви случаи, е важно да не се претоварват допълнително надзорните органи и така да се предостави възможност на ВНО да следва пропорционален подход при изготвянето на такива документи в зависимост от сложността на случая, като същевременно се гарантира, че ЗНО могат да изискват по-подробна информация, когато е необходимо.

ЕКЗД и ЕНОЗД оценяват факта, че предложението отразява желанието на ЕКЗД за допълнително изясняване на обхвата, съдържанието и времето за обmena на информация съгласно ОРЗД. По-специално, в настоящото съвместно становище се предлага да се изясни съдържанието на „резюмето на ключовите въпроси“, за да се гарантира, че ВНО и ЗНО разбират случая по един и същ начин при неговото определяне, на ранен етап от развитието и по време на цялата процедура.

За да се улесни постигането на консенсус и да се избегнат спорове, възникнали на късен етап от процедурата, ЕКЗД и ЕНОЗД считат, че **„предварителните констатации“, адресирани до страните, които са обект на разследването, и „предварителното становище“ за отхвърляне на жалбата следва да бъдат споделени със ЗНО, преди да бъдат подадени на страните, които са обект на разследването, или на жалбоподателя, по същия начин, както „резюмето на ключови въпроси“.** ВНО следва да бъде задължен да се свърже със ЗНО въз основа на техните бележки, за да разреши всякакви разногласия. В случай на несъгласие относно „резюмето на ключови въпроси“ настоящото съвместно становище препоръчва прилагането на исканията по членове 61 и 62 от ОРЗД да стане незадължително, а не задължително. В същото време **спешната процедура за разрешаване на спора относно обхвата на разследването съгласно член 10, параграф 4 от предложението следва да се задейства (евентуално и от ЗНО) само когато е ясно, че не може да се постигне консенсус.**

В член 18, параграф 1 от предложението неоправдано се ограничава определението за ООВ съгласно ОРЗД по отношение на относимите и обосновани възражения („ООВ“), които ЗНО могат да повдигат по проекта на решение. ЕКЗД и ЕНОЗД изтъкват, че все пак следва да бъде възможно ЗНО да повдигат ООВ относно обхвата на разследването, по-специално, когато, в съответствие с член 10, параграф 4 от предложението, спешното решение на ЕКЗД със задължителен характер относно обхвата на разследването не е било издадено или ВНО не се е съобразил с него. Освен това следва да е възможно ЗНО да повдигат ООВ относно всички правни елементи и установени факти или документи от преписката. **ЕКЗД и ЕНОЗД призовават**

законодателите да премахнат член 18 от предложението, тъй като в противен случай постигането на консенсус в заключителната фаза на процедурата за сътрудничество би било сериозно затруднено.

Ще бъде необходима по-строга рамка за някои процедурни стъпки, включително сроковете, за да се гарантира бързо и ефикасно правоприлагане. Като цяло ЕНОЗД и ЕНОЗД биха приветствали по-равностойно третиране на процедурните срокове и правата на инициатива между ВНО и ЗНО. По-специално, при надлежно обосновани обстоятелства, следва да се предвидят срокове, които могат да бъдат удължавани, за представяне на резюме на ключови въпроси и предварителни констатации, както и за приемане на окончателно решение след постигане на консенсус по преразгледания проект на решение или за отнасяне на въпроса до ЕНОЗД за разрешаване на спорове в съответствие с член 65, параграф 1, буква а) от ОРЗД.

ЕКЗД и ЕНОЗД отбелязват със задоволство предвидените пояснения относно правото на достъп до административно досие. Бъдещият регламент би могъл допълнително да изясни някои елементи, по-специално по отношение на съдържанието на административното досие, обхвата на правото на достъп, декларацията за поверителност и ограниченото използване на разкритите документи. Новите хармонизирани разпоредби също така не следва да забраняват споделянето на поверителна информация между НО и използването на такава информация за упражняване на правомощията им за налагане на глоби съгласно ОРЗД.

Процедури за разрешаване на спорове и процедури по спешност

Решенията със задължителен характер съгласно ОРЗД са ключов инструмент за ЕКЗД, за да се гарантира последователното прилагане на ОРЗД. Въпреки че ЕКЗД и ЕНОЗД приветстват подхода на предложението за рационализиране на процедурата за разрешаване на спорове, новите аспекти, включени в предложението, следва да се изяснят и адаптират, като се има предвид необходимостта да се спази правният срок, предвиден в ОРЗД за приемането на решения със задължителен характер. **ЕКЗД и ЕНОЗД отправят подробни препоръки за това как да се изясни процедурата**, включително по отношение на необходимостта от извършване на преводи (ако е необходимо) преди началото на законовите срокове, необходимата проверка на досието от секретариата на ЕКЗД от името на председателя на ЕКЗД и документите, които трябва да бъдат предоставени.

Що се отнася до прилагането на **процедурата по спешност** съгласно член 66, параграф 2 от ОРЗД, **предложението ненужно ограничава териториалния обхват на приетите окончателни мерки до територията на държавата членка на НО, искаща спешното становище или решение**. ЕКЗД и ЕНОЗД приканват съзаконодателите да уточнят, че окончателните мерки се приемат от компетентния/ите НО и когато е целесъобразно, с по-широк обхват от територията на запитващия НО. Поради това спешното решение или становище следва да бъде адресирано до всички ЗНО и да бъде задължително за тях. ЕКЗД и ЕНОЗД също така отправят препоръки за изясняване на приложимите процедурни правила.

Предварителни констатации, предварително становище относно отхвърлянето на жалби и правото на изслушване

Що се отнася до процесуалните права на страните, които са обект на разследване, и на жалбоподателите, ЕКЗД и ЕНОЗД подкрепят до голяма степен хармонизирането на правата им. Същевременно би било полезно да има повече яснота относно взаимодействието между и сроковете за следните документи: „резюме на ключови въпроси“, „предварително становище“ за отхвърляне на жалбата и „предварителни констатации“. По-специално, що се отнася до предварителните констатации, предоставени на страните по

разследването, ЕКЗД и ЕНОЗД разбират, че заключенията, изложени в предварителните констатации, остават с предварителен характер, така че проекта на решение, включително действително предприетите корективни мерки, може да се различават от тези в предварителните заключения, като се вземат предвид становищата, изразени от страните в разследването. В резултат на това те отправят препоръки, за да предоставят на НО достатъчна свобода на преценка, като се вземат предвид отделните случаи.

ЕКЗД и ЕНОЗД също така приветстват предложеното изискване да се представя на жалбоподателите „предварителното становище“, че жалбата следва да бъде изцяло или частично отхвърлена. Въпреки това, ако жалбоподателят не представи бележки по това предварително становище, жалбата не следва да се счита за оттеглена. ВНО следва да изготви и представи проект на решение, независимо дали жалбоподателят е направил бележки.

ЕКЗД и ЕНОЗД считат, че по време на процеса на разрешаване на спорове предвидената в предложението промяна, състояща се в изискването председателят на ЕКЗД да предоставя на разследваните страни и на жалбоподателя в определени случаи „изложение на мотивите“, не е в съответствие със структурата на системата за обслужване на едно гише, която предвижда, че ВНО е единственият контакт на администратора и обработващия лични данни. Подходът, следван в предложението, също не е необходим с оглед на настоящата практика, според която страните имат право да предоставят своите становища на НО, преди въпросът да бъде отнесен до ЕКЗД, относно всички елементи, на които ЕКЗД евентуално може да се позове. Настоящият подход по-добре позволява на ЕКЗД надлежно да взема предвид тези становища и да взема решение в рамките на сроковете. Поради това, ЕКЗД и ЕНОЗД настоятелно призовават съзаконодателите да премахнат това изискване и вместо него в бъдещия регламент да се запази настоящият подход към правото на изслушване.

Ефикасно сътрудничество между националните НО и ЕНОЗД

Едновременно с това в предложението се предоставя **възможност за преодоляване на съществуващите практически пречки пред ефикасното сътрудничество между националните НО и ЕНОЗД и обратно.** Съзаконодателите могат и следва да използват правното основание по член 16 от ДФЕС, за да се справят с тези пречки. Поради това в съвместното становище се препоръчва в бъдещия регламент да се включи конкретна разпоредба, която би служила като инструмент за насърчаване на ефективното и ефикасно сътрудничество между националните НО и ЕНОЗД.

Уреждане на жалби по взаимно съгласие

Що се отнася до уреждането на жалби по взаимно съгласие, ЕНОЗД и ЕНОЗД призовават съзаконодателите да изяснят и допълнят с последващи елементи разпоредбата относно уреждането на жалби по взаимно съгласие, за да се даде възможност за ефикасното ѝ прилагане, по-специално в държавите членки, които понастоящем нямат национални процесуални закони за уреждане на такъв тип жалби. Освен това следва да бъдат изяснени съответните роли на НО по отношение на постигането на, комуникацията по и приключването на случаите по взаимно съгласие, както и взаимодействието с процедурата за сътрудничество по ОРЗД.

Клауза за преглед

На последно място, ЕКЗД и ЕНОЗД препоръчват включването на клауза за преглед, съгласно която Европейската комисия публикува доклад относно оценката и прегледа на бъдещия регламент

едновременно с публикуването на доклада си относно оценката и прегледа на ОРЗД съгласно член 97 от ОРЗД.